

*М.І.Алещенко***Валерію Анатолійовичу Нестеренку – 45!**

Народився Валерій Анатолійович 2 жовтня 1966 року в сім'ї службовців в Кам'янці-Подільському. Батько, Анатолій Олександрович, упродовж понад 40 років працював лікарем-отоларингологом Кам'янець-Подільської міської лікарні, зараз – поліклініки. Мати, Станіслава Йосипівна, працювала спочатку вчителькою математики у різних школах Кам'янця-Подільського, а пізніше – інженером-програмістом у міському ПКБ АСУ.

Навчався у міській середній школі № 15, де в першу чергу цікавився гуманітарними дисциплінами. Особливо йому подобались історія та англійська мова. Тому не випадково, що після закінчення школи Валерій стає студентом історичного факультету Кам'янець-Подільського педагогічного інституту. Навчався на “відмінно”. 1988 року, будучи студентом IV-го курсу, Валерій Нестеренко посів друге місце в республіканському турі з історії України всесоюзної олімпіади “Студент і науково-технічний прогрес”, що відбувся в Ужгородському державному університеті.

З особливою теплотою згадує він професорів та доцентів інституту Миколу Григоровича Кукурудзяка, Валерія Степановича Степанкова, Лева Васильовича Баженова, Анатолія Володимировича Опрю, Івана Васильовича Рибака, Олександра Михайловича Завальнюка, Юрія Михайловича Тарасова, Петра Федоровича Щербину та інших.

Вони заклали у нього любов до науково-пошукової дослідницької роботи. Під керівництвом В.С.Степанкова В.Нестеренко написав та успішно захистив дипломну роботу з історії України “Дипломатія Богдана Хмельницького у 1654–1657 рр.”. Під час праці над цим дослідженням працював у науковій бібліотеці ім. Василя Стефаника у Львові і мав змогу досліджувати унікальні історичні документи.

У 1989 р. він разом із однокурсником Ю.І.Байдюком взяв участь у роботі всесоюзної студентської конференції з педагогічних наук, що відбулась в Московському державному педагогічному інституті. Там виступив із доповіддю “Українсько-шведські відносини в середині XVII ст.”, яка викликала жваву дискусію серед присутніх. У ній взяв участь і голова секції феодалізму конференції доктор історичних наук Б.В.Кобрін – відомий спеціаліст з історії Росії XVI – першої половини XVII ст., автор ґрунтовних монографій про часи І.Грозного та “Смути”.

В.А.Нестеренко брав також участь у суспільно-громадському житті історичного факультету, зокрема – у діяльності політичного клубу “Планета”.

Після закінчення із відзнакою педагогічного інституту Валерій Анатолійович деякий час працював вчителем історії, суспільствознавства, права та географії у своїй рідній школі, а 1992 р. стає науковим співробітником відділу новітньої історії Кам'янець-Подільського державного музею-заповідника. Тут він починає займатись науковою та краєзнавчою роботою, досліджував маловідомі сторінки історії Поділля 20–30-х рр. ХХ ст. Ретельно студіював маловідомі у той час архівні матеріали державних архівів Хмельницької, Вінницької областей, Кам'янець-Подільського міського державного архіву.

На сторінках місцевої преси (у часописах “Подільянин”, “Кам'янець-Подільський вісник” та інших) було надруковано близько 30 його історичних статей та розвідок. Це роботи про здійснення політики українізації на Кам'яничині, про діяльність УАПЦ та Римо-Католицької Церкви у 1920-ті рр., просвітницький рух на Поділлі, про репресованих науковців, працівників краєзнавчого руху (П.Клепатського, І.Любарського Ю.Філя), політичні репресії на Поділлі тощо.

Кілька його статей та розвідок було надруковано в наукових збірниках та матеріалах науково-краєзнавчих конференцій. Одночасно під керівництвом доктора історичних наук, професора Миколи Григоровича Кукуруджяка готує кандидатську дисертацію з історії України на тему “Національні відносини на Поділлі в 20–30-ті роки ХХ ст.”, яку успішно захистив у травні 1998 року на спеціалізованій раді Чернівецького Національного університету. У цій роботі висвітлено національну політику радянської влади на Поділлі у міжвоєнний період, проаналізовано її еволюцію, розповідається про особливості проведення радянської політики “коренізації” у досліджуваному регіоні, показано її позитивні та негативні сторони.

З осені 1999 року В.А.Нестеренко пов'язує свою біографію з Подільською державною аграрно-технічною академією (нині – Подільський державний аграрно-технічний університет). Спочатку він асистент кафедри педагогіки та соціальних дисциплін, а з грудня 2003 р. – доцент кафедри (нині – кафедра історії та філософії).

Доцент В.А.Нестеренко викладає наступні дисципліни: історію України, соціологію, конфліктологію, політологію. Ним було підготовлено робочі програми, методично-навчальні матеріали із цих навчальних дисциплін, тестові завдання та посібники. Заняття проводить на належному науковому та навчально-методичному рівні.

У 2004 р. Валерій Анатолійович був нагороджений дипломом ректорату ПДАТА за результати наукової роботи і занесений на Дошку пошани

викладачів, а у серпні 2007 р. йому була оголошена подяка від ректорату ПДАТУ “за сумлінну працю, сумлінне виконання своїх обов’язків, вагомий внесок в удосконалення навчального процесу та значні досягнення в педагогічній роботі”.

В.А.Нестеренко продовжує плідно займатися науковою роботою. З 2005 по 2008 р. він навчався в докторантурі при кафедрі історії України Кам’янець-Подільського національного університету. Зараз завершує працю над написанням складного дисертаційного дослідження на тему: “Етнополітичні та етносоціальні процеси в Правобережній Україні у 1917–1939 рр.”. Метою цієї комплексної праці є висвітлення етнічної історії регіону через соціальні та політичні чинники, тому у ній використовуються наукові дослідницькі методи, притаманні для соціології, політології, культурології та інших соціально-гуманітарних дисциплін.

З теми дисертації вже опубліковано близько 30 праць у наукових збірниках, матеріалах міжнародних, всеукраїнських і регіональних конференцій. Серед них варто виділити такі праці: “Порівняльний аналіз політики Директорії УНР та радянської влади щодо національних меншин на Поділлі (1918–1929 рр.)”, “Українсько-польські відносини на Поділлі в першій третині ХХ ст.”, “Ставлення етнонаціональних меншин Поділля до політики українізації”, “Політика радянської влади щодо релігійної освіти етнічних меншин на Правобережній Україні у 1920-ті роки”, “Діяльність УКП(б) на Правобережній Україні”, “Діяльність єврейських закладів культури на Поділлі у 1919–1929 рр.”, “До питання про етнічну ідентифікацію українців Правобережної України в першій третині ХХ ст.”, “Національна політика українських урядів у світлі конфліктологічної парадигми (1917–1920 рр.)”. У цих публікаціях простежено та проаналізовано основні особливості та суперечності етнонаціональних процесів на Волині, Київщині та Поділлі у міжвоєнний період.

Крім своєї основної тематики, В.А.Нестеренко продовжує досліджувати історію освіти, науки та культури на Поділлі, політичні репресії, діяльність релігійних конфесій та відомих історичних персоналій. Так, у 2009 р. він разом з деякими іншими співробітниками кафедри історії, соціології та політології ПДАТУ (завідувачем кафедри професором О.С.Каденюком, доцентами М.І.Алещенком, А.В.Михайликом, асистентами В.Й.Жезицьким, І.М.Завадською) підготував до друку ряд документів з історії цього навчального закладу. На їх основі у 2009 р. була видана робота “Подільський державний аграрно-технічний університет. Хронологія подій. Документи”.

Загалом В.Нестеренко опублікував близько 120 наукових та науково-методичних праць. Кілька робіт В.А.Нестеренка було надруковано в російських та польських наукових виданнях. Зокрема, це такі праці: “Славянские общности Правобережной Украины (вторая половина XIX – начало XX века)” // Синергетика образования. Третьи международные Кирилло-Мефодиевские чтения. – Москва, Ростов-на-Дону, 2007; “Взаимоотношения между Римо-Католической и Православной церквями Правобережной Украины во второй половине XIX – в начале XX в.” (надрукована у матеріалах другої конференції “Поляки в России”, – Краснодар, 1997 р.), “Українсько-польські відносини на Поділлі в першій третині XX ст.” (Україна і Польща в 20 столітті: проблеми і перспективи взаємодіносин: збірник наукових праць. – Київ-Краків, 2002).

Валерій Анатолійович взяв участь у роботі понад 50 міжнародних, всеукраїнських та регіональних історико-краєзнавчих конференцій. Був учасником IX, X, XI, XII, XIII Подільських конференцій, п'яти щорічних міжнародних конференцій “Історія релігії в Україні” (м.Львів), двох Вінницьких обласних історико-краєзнавчих конференцій, IV та VI буковинських конференцій (Чернівці), двох міжнародних симпозіумів “Національна інтелігенція в історії та культурі України в XIX–XXI ст.” (Вінниця) та інших.

Брав участь у роботі II та III Міжнародних конгресів українських істориків, які відбулись відповідно у Кам'янці-Подільському та Луцьку.

Є членом “Спілки краєзнавців України”, позаштатним співробітником Центру дослідження історії Поділля (керівник – доктор історичних наук, професор Л.В.Баженов) та Житомирського науково-краєзнавчого товариства дослідників історії Волині, який очолює доктор географічних наук М.Ю.Костриця. У 2005 р. за участь у створенні книги з серії “Місцеве самоврядування Хмельниччини. Білогірський район” був нагороджений почесними грамотами від колегії Державного архіву Хмельницької області та від управління освіти та науки Хмельницької обласної державної адміністрації.

Валерій Анатолійович не втрачає зв'язок з Кам'янець-Подільським державним історичним музеєм-заповідником. Зокрема, він займався разом з іншими музейними працівниками створенням відділу “Поділля та Кам'янець-Подільський у 1920–1930-ті роки” нової історичної експозиції Кам'янець-Подільського державного історичного-музею заповідника. Разом з бібліотекарем музею Валентиною Волковою у 2010 р. видав науково-популярну брошуру про перші 50 років діяльності міського музею. У ній коротко висвітлено діяльність цієї культурно-освітньої установи від її ство-

рення у 1890 р. до початку Другої світової війни.

В.Нестеренко продовжує публікувати краєзнавчі статті у місцевій періодичній пресі. Так, у “Віснику ПДАТУ” були надруковані його статті про відкриття у 1865 р. Подільської духовної семінарії та про репресованих викладачів сільськогосподарського інституту (В.П.Храневича, О.П.Мельника, Н.Т.Гаморака), що були підготовлені до друку спільно із доцентом М.І.Алещенком. У “Віснику Кам’янець-Подільського музею-заповіднику” вийшли краєзнавчі нариси В.Нестеренка про директора міського музею у 1920-ті рр. О.З.Неселовського, подружжя Недужих, котрі були активними діячами Українського національно-визвольного руху на Поділлі у 1917–1921р., а в часи Другої світової війни входили до керівництва ОУН(м) у Харкові, за що були розстріляні нацистами, та інші статті та історичні довідки.

Він продовжує проводити екскурсії для студентів ПДАТУ, туристів по старовинному Кам’янцю-Подільському та фортеці. Нагороджувався грамотами міськвиконкому за якісне екскурсійне обслуговування туристів.

В.А.Нестеренко є членом міської шахової федерації і відповідає за розвиток студентських шахів міста. Він постійний учасник університетських спартакіад “Здоров’я” та всеукраїнських шахових змагань, що організуються Міністерством аграрної політики та продовольства. Так, весною цього року на всеукраїнській спартакіаді вищих аграрних закладів України, що відбулась у Вінниці, він поділив третє місце.

Доцента В.А.Нестеренка відзначає широка ерудиція, наукова об’єктивність, скромність. Він користується заслуженим авторитетом серед колег та студентської молоді.

Одержано 2 вересня 2011 року